

४. त्रिविक्रमः कथां शृणोति । (वेतालः)

५. ज्येष्ठः इतिवृत्तं शृणोति । (कार्यकर्ता)

अभ्यासः - १९ पूर्वोदाहरणे इव अत्रापि कुर्वन्तु ।

उदा -

निर्वाहकः नदीं पश्यति । (चालकः)

चालकः निर्वाहकं नदीं दर्शयति ।

१. जनकः युतकं पश्यति । (पुत्रः)

२. भगिनी चित्रं पश्यति । (सखी)

३. यात्रिकः देवालयं पश्यति । (अर्चकः)

४. प्रतिवेशिनी शाटिकां पश्यति । (गृहिणी)

५. यशोदा विश्वं पश्यति । (कृष्णः)

अभ्यासः - २०

प्रभुदेवः कश्चन धनिकः । तस्य गृहं नारायणः गतवान् । यदा नारायणः तत्र गतः तदा प्रभुदेवः गृहे स्थितेषु एकैकम् उद्दिश्य एकैकं कार्यम् उक्तवान् । कम् उद्दिश्य किम् उक्तम् इति अधः निर्दिष्टम् अस्ति ।

एते सूचिताः

एवम् उक्तम्

१. कनिष्ठपुत्रः प्रातः शीघ्रम् उत्तिष्ठतु ।
२. ज्येष्ठपुत्रः सायं नगरं प्राप्नोतु ।
३. मध्यमपुत्रः वेदं पठतु ।
४. पुत्री शाटिकां पश्यतु ।
५. अतिथिः आसने उपविशतु ।
६. पत्नी विषयं जानातु ।
७. सहोदरः गृहे तिष्ठतु ।
८. कर्मकरः रात्रौ क्षेत्रे अटतु ।
९. अम्बा मञ्चे शेरताम् (शयनं करोतु ।)
१०. जनकः औषधं पिबतु ।
११. कर्मकरी क्षेत्रं गच्छतु ।
१२. मातुलानी गीतं शृणोतु ।

उपरि सूचितस्य कोष्टकस्य आधारेण प्रभुदेवः केन किं कारयति इति लिखन्तु ।

उदा - १. प्रभुदेवः कनिष्ठपुत्रं शीघ्रम् उत्थापयति ।

२. ---
३. ---
४. ---
५. ---
६. ---
७. ---
८. ---
९. ---
१०. ---
११. ---
१२. ---